

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quomodo nunc accipiant Spiritum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

telligendum est, hoc dixisse Apostolum, non quia haberet potestatem & auctoritatem dandi Spiritum sanctum sed quia ministerium habuerit in quo dabatur à Deo Spiritus sanctus. Ut enim ait D. Augustinus, super eundem locum, exponens illud Apostoli verbum, Ab Apostolo predicata est eis fides: in qua predicatione aduentum & presentiam Spiritus sancti senserunt, sicut illo tempore in nouitate inuentionis ad fidem, etiam sensibilibus miraculis presentia Spiritus sancti apparebat, ut in actibus Apostolorum legitur. Aperre hic ostendit quomodo illis Spiritum sanctum Apostolus tribuerit: non utique ipsum mittendo in eos, sed predicando eis fidem Christi: quam illi recipientibus quod Spiritus sanctus in eis esset, aliquibus signis visibilibus monstrabatur. Non ergo homines quantumcumque sancti dare possunt Spiritum sanctum.

Ministri ad Spiritus sancti dationem.

Nec inuenit Lombardi malix Danæus Beza, quod carperet, nisi interpretationem c. 3, ad Galatas, in qua tamen ipsam Lombardi sententiam nequaquam reprehendit de Spiritu sancto non nisi à Deo nobis dato. Verba Danæi: Ex quibus ipsis satis intelligitur si quis ea ad Paulum & apostolos referat, de ministerio tantum, non etiam de ipsa auctoritate agi, quæ penes unum Deum sit: quamuis ille aliam interpretationem sequatur. Cum ergo neget Augustinus, Lombardus, omnes Scholastici qui commentati sunt in Lombardum, Episcopos dare Spiritum sanctum, cum inter eos multi sint Episcopi, & pontifices, cuius oris est, dicere Episcopos sibi Dei gloriam usurpare, dum in eam rucando se dare spiritum; sunt ructus illi de præcordis hæreticorum, qui de ingurgitatione cæcedæmonis violenter erumpunt. Cæterum egregie hunc locum de missione apostolorum, & dato Spiritu sancto exposuit Turrianus noster l. 1. de ordinatione Hierarchica ministrorum Ecclesiæ c. 2. 2. 3.

Deus solus dat Spiritum sanctum.

§. 6. Tam longe autem ab illa blasphemia absunt, ut omnes Catholici tractatores potius consensu magno doceant, contra Arianos tanquam irrefragabili testimonio diuinitatē Christi probari. Solum enim Dei est dare Spiritum sanctum. Sic & Athanasius orat. 1. contra Arianos: Ἀμέλει ὡς περ πνεύματος ἁγίου ὡς ἐχρησθη τοῖς ἀρχαῖς ὡς ἰδὼν τὸ πνεῦμα, ἑταῖος ἢ ἀνθρώπου ἡρώμενος, ἀρχαῖς πάντας τῶ πνεύματι. Nimirum quemadmodum ante incarnationem cum verbum esset, dabat sanctis, ut proprium Spiritum sanctum, sic & homo factus sanctificat omnes spiritu. Ex quo demonstrat verbum non mutari, sed dare nunc ut ante Spiritum sanctum, accipere ut hominem, dare ut verbum. Verbum esse, quod manet in æternum.

QUESTIO II.

Quomodo nunc accipiant spiritum?

Sacerdotes creati apostoli.

§. 1. Sine gratia vocati non sunt, sine gratia non crediderunt, in die pentecostes vberimam gratiam acceperunt, nunc vero gratiam ordinationis, & sacerdotij sui præcipue acceperunt. Variæ sunt enim dispensationes & dona gratiarum, nunc eius præcipue est mentio, quod in soluendis & ligandis consistit, de quo apud Mathæum multa dicta sunt. Nec noua sunt, quæ hoc loco Caluinus, Rudolphus, alij, obijciunt. Consili potest inter alios noster Gregorius de Valentia libro de necessitate confessionis. Absolutam sententia D. Chrysoctomi dialogo 3. Ἐλ ἰερωσύνης, c. 5. ἀπερὸ ἀν ἐργάτων τῶν ἱερέων, τῶν δὲ οὐ θεὸς ἀνω κρησὶ, ἢ τὴν τῶν δέλων ἡρώμενος ὁ θεὸς πάντας θελοῦσι. Quæ faciunt sacerdotes, illa Deus suprarata habet, & sententiâ seruorum Dominus confirmat.

Non intelligenda esse de sola annunciatione & res ipsa & patres docent. Quin & aduersariorum dissensionibus. Caluinus hic fanaticos reprehendit claves Ecclesiæ, & ministrorum annunciationes, & bruta fulmina protus contemnant.

Ipsæ vero stultitia omnem fanaticismum anteit. Dum apostolos ad hoc factos, ministros tactat, ut salutem & remissionem peccatorum annuncient. Imo

quibus illi renunciant remissa esse peccata; ita certis esse aut remissionis ac si Deus ipso suo sacrosancto ore id assereret. Videmus nunc, inquit, cur tum splendido elogio commendat Christus ac ornet ministerium quod apostolis iniungit, nempe ut tuto sibi persuadeant fideles ratum esse quod audiunt de remissis peccatis, nec minoris faciunt reconciliationem, quæ voce hominis offertur, quam si Deus ipsum manum è celo porrigeret. Non potest ea esse certitudo in voce hominis. Nam imprimis omnis homo mendax est, & nimis frequenter à vero abeunt ministri Caluiniani, adeo, ut à Lutheranis non mendaces, sed ipsum mendacium vocentur. Deinde si quæram ex ministro. Dicis tu mihi peccata remissa esse, unde nosti? Tu n' certus, an in certus es de meo statu? An tu rimatus es cor mecum, & teneas examinasti? cur igitur tam certo me certum esse vis, cum albus an ater sim nescias. Si credas inquit, & regentis sis, & Spiritum sanctum habeas, remissa sunt. Quasi vero hoc quisquam Christianus ignoret, postis omnibus hypothesebus salutis & iustitiae, saluos & iustos esse homines. Non queritur hic an prædestinatus certo salutem assecutus sit, sed an ego vel ille sit prædestinatus. Hoc si mihi Deus æterna, immutabilisq; dicat veritas, si manū porrigat, celoq; inferat, certissimum me faciet; si vero minister id mihi clamet, non credam illi me certum esse, quamdiu ille in certum esse confiteretur, quod certo mihi persuadere conatur: nam nihil tale tam impudenter audent impostores, & circumforanei, qui ut improbas merces obtendant credulo popello, esse iustas, & se ea de re certos esse peccant, nemo venditat merces, ut dicat sibi notas, alius notas & probatas esse debere. Nam quam fronte me electum à Deo, & in sum afferis, & verbis tuis haberi fidem me postulas, perinde ac si ex Trinitatis arcano consilio prodirent, si tu idem id nescire te profiteare? Multos cullit retro aras in sania famosis, multos partitandi arte nobiles, nemo Caluinianos Gnatones æquavit, nam veterū illi diuinitum arrosos & irrisores, laudes quas falso aliis tribuebant veras esse se credere simulabant: Caluiniani cum falsis encomiis miserios demeritarunt, ac credere iusserunt, ipsos iustos, beatos esse, verene an falso illa dixerint, ignorare se faterentur.

VERSVS 26.

Et post dies octo, iterum erant discipuli eius intus, & Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis.

QUESTIO I.

An fidem Thomas amisit?

§. 1. Caluinus cum id concedere videatur, postea tamen negat. [Thomas inquit, incredulitas refertur. Non modo tardus ille & difficilis ad credendum fuit, sed etiam contumax. Peruicaciam illi ingenitam impedisse ipsam, verba eius nihil habent fidei, Thomas sed sensuale iudicium. Mirus autem ac prodigiosus Thomæ stupor: simplici Christi conspectu non contentus, manus quoq; volebat sibi resurrexerunt testes esse. Ita non pertinax solum, sed superbus etiam, & in Christum contumeliosus erat, non prius respicit, quam tunc ipso conuictus esset.] Quis hominem talem fidelem crederet? Caluinus tamen negat fidem extinctam, concedit suffocatum, exemplo Davidis qui libidinis luxu compos se cure exultat, ita de cæteris quoq; iudicat. Quantū ad homines attinet, perinde rei sunt ac si fide, & omni Spiritus sancti gratia se abdicassent, sed sit immensa Dei bonitate ne electi in tantum alienationis precipitium ruant.

Hæc

ADAMI CONZEN
112
+ Evangelium
CV
11